

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Ndc/18/2022
Identifikačné číslo spisu:	2721201621
Dátum vydania rozhodnutia:	13.12.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Holíč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:2721201621.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu W.Š. F., bývajúceho v W. XXX, proti žalovanému Združeniu na ochranu práv investorov - občanov (ZOPI), so sídlom v Bratislave, Strakova 1, IČO: 45 741 867, zastúpenému Advokátskou kanceláriou ELBA, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Čachtická 13, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 72Csr/1/2022, o nesúhlase Okresného súdu Bratislava V s postúpením sporu, takto

rozhodol:

Nesúhlas Okresného súdu Bratislava V s postúpením sporu Okresným súdom Skalica j e d ô v o d n ý.

Na prejednanie sporu vedeného na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 72Csr/1/2022, pôvodne vedeného na Okresnom súde Skalica pod sp. zn. 2Csr/1/2021, je príslušný Okresný súd Skalica.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V predložil spor Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o príslušnosti (§ 43 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) dôvodiac tým, že spor mu bol postúpený Okresným súdom Skalica ako súdu kauzálnu príslušnému (§ 20 písm. e/ CSP) nesprávne. Okresný súd Bratislava V uviedol, že v danom prípade je významný obsah žaloby, ktorý formuluje žalobca, pričom z predloženej žaloby je zrejmé, že sa ňou žalobca domáha zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní“). Vôľou žalobcu nepochybne bolo vyvolanie konania, v rámci ktorého súd preskúma rozhodcovský rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vymedzenom zákonom o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Súdom príslušným na konanie a rozhodovanie v sporoch týkajúcich sa spotrebiteľského rozhodcovského konania je popri všeobecnom súde žalovaného aj súd, v ktorého obvode má adresu trvalého pobytu žalobca, ktorý je spotrebiteľom (§ 19 písm. d) CSP), teda v tomto prípade Okresný súd Skalica.

2. Najvyšší súd, ako súd funkčne príslušný (ako súd najbližšie spoločne nadriadený Okresnému súdu Bratislava V a Okresnému súdu Skalica) podľa § 43 ods. 2 CSP na rozhodnutie o príslušnosti preskúmal

spor a dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Bratislava V s postúpením sporu je dôvodný.

3. Podľa § 36 ods. 1, ods. 2 CSP konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

4. Podľa § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

5. Podľa § 19 písm. d/ CSP popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode má adresu trvalého pobytu žalobca, ktorý je spotrebiteľom, ak ide o spotrebiteľský spor alebo o konanie v sporoch týkajúcich sa spotrebiteľského rozhodcovského konania.

6. Podľa § 20 písm. e/ CSP namiesto všeobecného súdu žalovaného je na konanie príslušný výlučne súd, v ktorého obvode sa nachádza miesto rozhodcovského konania, ak ide o konanie v sporoch týkajúcich sa rozhodcovského konania okrem spotrebiteľského rozhodcovského konania; ak sa miesto rozhodcovského konania nenachádza na území Slovenskej republiky, na konanie je príslušný súd, v ktorého obvode má žalovaný adresu trvalého pobytu, adresu sídla alebo adresu trvalého pobytu, adresu sídla alebo organizačnú zložku, ak ide o zahraničnú právnickú osobu; ak žalovaný nemá v Slovenskej republike adresu trvalého pobytu, adresu sídla alebo organizačnú zložku, ak ide o zahraničnú právnickú osobu, na konanie je príslušný súd, v ktorého obvode má žalobca adresu trvalého pobytu, adresu sídla alebo organizačnú zložku, ak ide o zahraničnú právnickú osobu.

7. Podľa § 28 ods. 1 písm. a/ CSP pre obvody Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Trnave a Krajského súdu v Nitre je na konanie v sporoch týkajúcich sa rozhodcovského konania, okrem spotrebiteľského rozhodcovského konania, príslušný Okresný súd Bratislava V.

8. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania.

9. Podľa § 43 ods. 1 CSP ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

10. Podľa § 43 ods. 2 CSP ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

11. V súlade s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie najvyšší súd uvádza, že vnútroštátny súd je povinný preskúmať ex offio nekalý charakter zmluvnej podmienky, len čo má k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné na tento účel; vnútroštátny súd má túto povinnosť tiež vtedy, ak preveruje svoju miestnu príslušnosť (C-243/08 Pannon GSM Zrt. v Erzsébet Sustikné Győrfi).

12. Okolnosti a tvrdenia v žalobe naznačujú, že žalobca v základom právnom vzťahu s dodávateľom vystupoval ako spotrebiteľ, pričom sa výslovne domáha preskúmania rozhodcovského rozsudku podľa ustanovení všeobecne záväzných predpisov na ochranu práv spotrebiteľov. Z obsahu predložených zmlúv (rámcovej zmluvy o spolupráci z 24. augusta 2016 a zmluvy o pôžičke z 26. augusta 2016) vyplýva, že žalobca uzavrel zmluvy ako fyzická osoba bez uvedenia účelu. Žalobca sa žalobou dovoľáva preskúmania rozhodcovského konania z pohľadu preskúmania neprijateľných zmluvných podmienok, na ktoré ako dôvody neplatnosti právneho úkonu, bol rozhodcovský súd povinný prihliadať ex offio.

13. I keď teda žalobca výslovne v žalobe neuvádza konkrétne, že sa domáha zrušenia rozhodcovského rozsudku v zmysle ustanovení zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, pre

stanovenie súdnej príslušnosti je vždy významný obsah žaloby v súlade so zásadou „iura novit curia“. Z obsahu predloženej žaloby je zrejmé, že žalobca sa proti žalovanému domáha zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa § 45 ods. 1 písm. i) zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Súdom príslušným na konanie a rozhodovanie v sporoch týkajúcich sa spotrebiteľského rozhodcovského konania je popri všeobecnom súde žalovaného aj súd, v ktorého obvode má adresu trvalého pobytu žalobca, ktorý je spotrebiteľom (§ 19 písm. d/ CSP), teda v danom prípade Okresný súd Skalica.

14. Vzhľadom na uvedené dovolací súd zastáva názor, že nie je prípustné, aby ustanovenie § 19 písm. d) CSP bolo vykladané spôsobom v zásade znemožňujúcim dosiahnutie účelu, ktorému úprava ochrany spotrebiteľa ako celok slúži (m. m. IV. ÚS 57/2012). Súhlasom s postúpením sporu na Okresný súd Bratislava V by sa minul účinok široko koncipovanej právnej úpravy ochrany spotrebiteľa, pretože by sa tým vylúčila možnosť spotrebiteľa (žalobcu) využiť procesným právom predpokladanú výhodu „domáceho“ súdu v osobitnej miestnej príslušnosti danej mu na výber, ktorá vyplýva predovšetkým z dôvodu zabezpečenia čo najväčšej šetrnosti k ekonomicky slabšej strane spotrebiteľského vzťahu.

15. Z týchto dôvodov najvyšší súd dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Bratislava V s postúpením sporu Okresným súdom Skalica je dôvodný a na prejednanie sporu je kauzálna a miestne príslušný Okresný súd Skalica.

16. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.